

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr ...../14
Rady Powiatu Bydgoskiego
z dnia ..... 2014r.

***Sprawozdanie z realizacji
„Powiatowego Programu Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
do 2015 roku” za rok 2013***

Bydgoszcz, maj 2014

SPIS TREŚCI		Strona
I.	Informacja o bezrobociu w Powiecie Bydgoskim	3
II.	Informacja o bezrobociu wśród osób niepełnosprawnych w Powiecie Bydgoskim	5
III.	Sprawozdanie z realizacji działań określonych w „Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2015 roku”	9
1.	Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	9
1.1	Pośrednictwo pracy	13
1.2	Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES	14
1.3	Rozwój pośrednictwa pracy	15
1.4	Poradnictwo zawodowe	16
1.5	Zajęcia aktywizacyjne	17
1.6	Szkolenia	17
1.7	Staż	18
1.8	Subsydiowane miejsca zatrudnienia	19
1.9	Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania	20
1.10	Współpraca z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych	20
1.11	Targi pracy oraz inne przedsięwzięcia związane z problematyką rynku pracy osób niepełnosprawnych	20
1.12	Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych celem powrotu na rynek pracy	21
2.	Rehabilitacja zawodowa oraz działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu	21
2.1	Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy	21
2.2	Współpraca w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej	27
2.3	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami	30
2.4	Udział w targach, seminariach, giełdach pracy i innych przedsięwzięciach związanych z tematyką rynku pracy - wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego	31
3.	Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości	34
4.	Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych	36
4.1	Podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych, poprzez szkolenia pracowników urzędu pracy	36
4.2	Likwidacja barier technicznych, architektonicznych, w komunikowaniu w indywidualnych przypadkach oraz instytucjach	37
4.3	Pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój - otwarcie punktów konsultacyjno-doradczych na terenie gmin	38
4.4	Możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami	39
-	ZAŁĄCZNIK 1. Statystyka	46
-	ZAŁĄCZNIK 2. Stawki, wskaźniki, progi	51

Informacja o bezrobociu w Powiecie Bydgoskim

Rok 2013 charakteryzował się w ogólnym rozliczeniu niewielkim wzrostem poziomu bezrobocia. W okresie grudzień 2012r. - grudzień 2013r. stopa bezrobocia w Powiecie Bydgoskim wzrosła z poziomu 13,4% do 13,9%, co stanowi wzrost o 0,5 pkt. proc.

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko - pomorskim i Powiecie Bydgoskim za 2013r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Stopa bezrobocia

Okres	Polska %	Województwo %	Powiat Bydgoski %
grudzień 2012	13,4	18,1	13,4
styczeń 2013	14,2	19,0	14,1
luty 2013	14,4	19,3	14,1
marzec 2013	14,3	19,0	14,3
kwiecień 2013	14,0	18,6	14,0
maj 2013	13,6	18,2	13,7
czerwiec 2013	13,2	17,7	13,1
lipiec 2013	13,1	17,5	13,1
sierpień 2013	13,0	17,4	13,1
wrzesień 2013	13,0	17,5	13,1
październik 2013	13,0	17,4	13,0
listopad 2013	13,2	17,8	13,3
grudzień 2013	13,4	18,1	13,9

Osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie Powiatu Bydgoskiego stanowiły w grudniu 2013r. - 27,73% ogólnej liczby klientów bydgoskiego urzędu pracy. W dniu 31 grudnia 2013r. liczba bezrobotnych wynosiła 5.460 osób, co oznacza wzrost na przestrzeni roku o 4,1% (w Bydgoszczy wzrost o 2,3%).

Sytuacja na rynku pracy w Powiecie Bydgoskim była i jest trudna również ze względu na utrzymującą się niekorzystną strukturę osób bezrobotnych, wg stanu na koniec grudnia 2013 roku:

- kobiety - stanowiły 53,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia - stanowiły 20,1% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stanowiły 5,5% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne do 27 roku życia, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły szkołę wyższą - stanowiły 1,0% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,

- osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły 49,8% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - stanowiły 12,2% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia - stanowiły 22,9% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły 36,6% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego - stanowiły 19,8% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego - stanowiły 65,5% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia - stanowiły 11,6% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - stanowiły 2,7% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby niepełnosprawne - stanowiły 5,1% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego.

W okresie czterech miesięcy br. zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych zamieszkałych na terenie Powiatu Bydgoskiego. Na koniec kwietnia 2014r. liczba bezrobotnych mieszkańców Powiatu wyniosła 5.185 osób, czyli o 275 osób mniej niż pod koniec 2013 roku (tj. mniej o 5,0%) oraz o 352 osoby mniej w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego (tj. mniej o 6,4%). Największą dynamiką zmian charakteryzował się Solec Kujawski, gdzie na koniec kwietnia br. ubywało 11,2% bezrobotnych w porównaniu z końcem 2013 roku, Koronowo (ubywało 9,6%) oraz Nowa Wieś Wielka (ubywało 5,2%). Największy wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano w Dobrczu (+2,5%) oraz w Dąbrowie Chełmińskiej (+2,3%).

Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach

Gmina	Liczba osób bezrobotnych w dniu 31.12.2012r.	Liczba osób bezrobotnych w dniu 31.12.2013r.	Liczba osób bezrobotnych w dniu 30.04.2014r.
Białe Błota	650	688	684
Dąbrowa Chełm.	378	351	359
Dobrcz	439	514	527
Koronowo	1.848	1.930	1.744
Nowa Wieś Wielka	404	424	402
Osielsko	382	409	401
Siczenko	434	448	450
Solec Kujawski	708	696	618
Powiat Bydgoski	5.243	5.460	5.185

Informacja o bezrobociu wśród osób niepełnosprawnych w Powiecie Bydgoskim

Na koniec 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowane były 304 osoby niepełnosprawne zamieszkałe w Powiecie Bydgoskim, w tym 280 osób bezrobotnych i 24 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Tabela 3. Poziom bezrobocia osób niepełnosprawnych w Powiecie Bydgoskim w 2013r.

Miesiąc		Bezrobotni			Poszukujący pracy		
		ogółem	w tym niepełnosprawni	udział % w ogóle	ogółem	niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu	udział % w ogóle
Grudzień 2012	ogółem kobiety	5.243	280	5,34	65	31	47,70
		2.814	137	4,87	31	11	35,48
Styczeń 2013		5.570	297	5,33	62	30	48,39
Luty 2013		5.571	291	5,22	59	28	47,46
Marzec 2013		5.644	304	5,39	54	26	48,15
Kwiecień 2013		5.537	287	5,18	53	25	47,17
Maj 2013		5.366	292	5,45	55	27	49,10
Czerwiec 2013		5.099	273	5,36	61	29	47,55
Lipiec 2013		5.104	266	5,22	64	30	46,88
Sierpień 2013		5.106	259	5,07	65	30	46,16
Wrzesień 2013		5.134	270	5,26	67	27	40,30
Październik 2013		5.099	256	5,02	66	28	42,43
Listopad 2013		5.214	266	5,11	61	26	42,63
Grudzień 2013	ogółem kobiety	5.460	280	5,13	57	24	42,11
		2.923	138	4,72	21	7	33,33

Nastąpił nieznaczny spadek udziału osób niepełnosprawnych w grupie osób bezrobotnych z 5,34% na koniec 2012r. do 5,13% na koniec 2013r.

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w Powiecie Bydgoskim utrzymała się na podobnym poziomie co w roku 2012, natomiast liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu spadła o ponad 22%.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych dominującą grupę (77,8%) stanowiły osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, natomiast w grupie niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu dominowały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (58,4%).

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg stopnia niepełnosprawności (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		
stopień niepełnosprawności	liczba osób	udział % w ogóle	stopień niepełnosprawności	liczba osób	udział % w ogóle
znaczny	1	0,4	znaczny	8	33,3
umiarkowany	61	21,8	umiarkowany	14	58,4
lekki	218	77,8	lekki	2	8,3
Ogółem	280	100,00	Ogółem	24	100,00

Analizując strukturę zbiorowości bezrobotnych osób niepełnosprawnych pod kątem rodzaju niepełnosprawności widzimy, że dominującą grupę (30,7%) stanowiły osoby z upośledzeniem narządu ruchu, a drugą dużą grupę (15,7%) stanowiły osoby z chorobami neurologicznymi. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu - dominowały osoby z chorobami psychicznymi oraz chorobami narządu wzroku (po 25,0%).

Szczegółowe dane zawiera tabela 5.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg rodzaju niepełnosprawności (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu	
rodzaj niepełnosprawności	osoby	udział % w ogóle	osoby	udział % w ogóle
upośledzenie umysłowe	1	0,4	-	-
choroby psychiczne	40	14,3	6	25,0
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	15	5,4	-	-
całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0,4	-	-
choroby narządu wzroku	9	3,2	6	25,0
upośledzenia narządu ruchu	86	30,7	5	20,7
epilepsja	10	3,6	1	4,2
choroby układu oddechowego i krążenia	17	6,1	-	-
choroby układu pokarmowego	3	1,0	-	-
choroby układu moczowo - pęciowego	3	1,0	1	4,2
choroby neurologiczne	44	15,7	1	4,2
inne	40	14,3	3	12,5
nieustalony	11	3,9	1	4,2
Ogółem	280	100,00	24	100,00

Wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim mniej niż połowę stanowiły kobiety (49,3%). Wśród poszukujących pracy także dominowali mężczyźni (70,8%).

Znaczna część niepełnosprawnych to osoby powyżej 45 roku życia (61,4% bezrobotnych i 45,9% poszukujących pracy) (tabela 6).

Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych dominowały osoby z ponad 20 - letnim stażem pracy (37,1%), ale aż 7,9% osób nigdy nie pracowało. Osoby bez stażu pracy oraz pracujące od 1 do 5 lat stanowiły dwie dominujące grupy wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy (odpowiednio 25,0% oraz 29,1%).

Szczegółowe dane przedstawia tabela 7.

Tabela 6. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg wieku (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		
<u>wiek w latach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>	<u>wiek w latach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>
18 do 24	26	9,3	18 do 24	2	8,3
25 do 34	37	13,2	25 do 34	7	29,1
35 do 44	45	16,1	35 do 44	4	16,7
45 do 54	83	29,6	45 do 54	4	16,7
55 do 59	67	23,9	55 do 59	6	25,0
60 i powyżej	22	7,9	60 i powyżej	1	4,2
Ogółem	280	100,00	Ogółem	24	100,00

Tabela 7. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg stażu pracy (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		
<u>staż pracy w latach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>	<u>staż pracy w latach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>
bez stażu	22	7,9	bez stażu	6	25,0
do 1 roku	26	9,3	do 1 roku	3	12,5
1 - 5	42	15,0	1 - 5	7	29,1
5 - 10	37	13,2	5 - 10	3	12,5
10 - 20	49	17,5	10 - 20	4	16,7
20 - 30	73	26,0	20 - 30	1	4,2
30 i więcej	31	11,1	30 i więcej	-	-
Ogółem	280	100,00	Ogółem	24	100,00

Dane dotyczące poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych wskazują, że 36,4% niepełnosprawnych bezrobotnych legitymowało się wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym, a 33,2% - zasadniczym zawodowym. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy dominowała grupa osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,2%) oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,2%) (tabela 8).

Tabela 8. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg wykształcenia (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		
wykształcenie	liczba osób	udział % w ogóle	wykształcenie	liczba osób	udział % w ogóle
wyższe	11	3,9	wyższe	3	12,5
policealne i średnie zawodowe	47	16,8	policealne i średnie zawodowe	7	29,2
średnie ogólnokształcące	24	8,6	średnie ogólnokształcące	2	8,3
zasadnicze zawodowe	93	33,2	zasadnicze zawodowe	7	29,2
gimnazjalne	3	1,1	gimnazjalne	-	-
podstawowe i podst. nieukończone	102	36,4	podstawowe i podst. nieukończone	5	20,8
Ogółem	280	100,00	Ogółem	24	100,00

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy 40,0% bezrobotnych niepełnosprawnych nie pracowało od ponad 12 miesięcy. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy odsetek ten wyniósł 45,8% (tabela 9).

Tabela 9. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w Powiecie Bydgoskim wg czasu pozostawania bez pracy (stan w dniu 31 grudnia 2013r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		
czas pozostawania bez pracy w m-cach	liczba osób	udział % w ogóle	czas pozostawania bez pracy w m-cach	liczba osób	udział % w ogóle
do 1	32	11,4	do 1	1	4,2
1 - 3	51	18,2	1 - 3	2	8,3
3 - 6	35	12,5	3 - 6	4	16,7
6 - 12	50	17,9	6 - 12	6	25,0
12 - 24	56	20,0	12 - 24	4	16,7
pow. 24	56	20,0	pow. 24	7	29,1
Ogółem	280	100,00	Ogółem	24	100,00

**Sprawozdanie z realizacji działań określonych
w „Powiatowym Programie Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2015 roku”**

***Działanie I. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób
niepełnosprawnych pozostających bez pracy
i zagrożonych zwolnieniem z pracy***

Zadania określone w Działaniu I realizowano poprzez:

- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES,
- c) rozwój pośrednictwa pracy - współpracę z agencjami zatrudnienia,
- d) poradnictwo zawodowe,
- e) kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy,
- f) szkolenia,
- g) organizację miejsc stażowych,
- h) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- i) zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania,
- j) współpracę z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych,
- k) współorganizację, uczestnictwo w targach pracy,
- l) promocję aktywności osób bezrobotnych - dodatki aktywizacyjne, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osoba zależną.

Zadania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Powiecie Bydgoskim realizował poprzez:

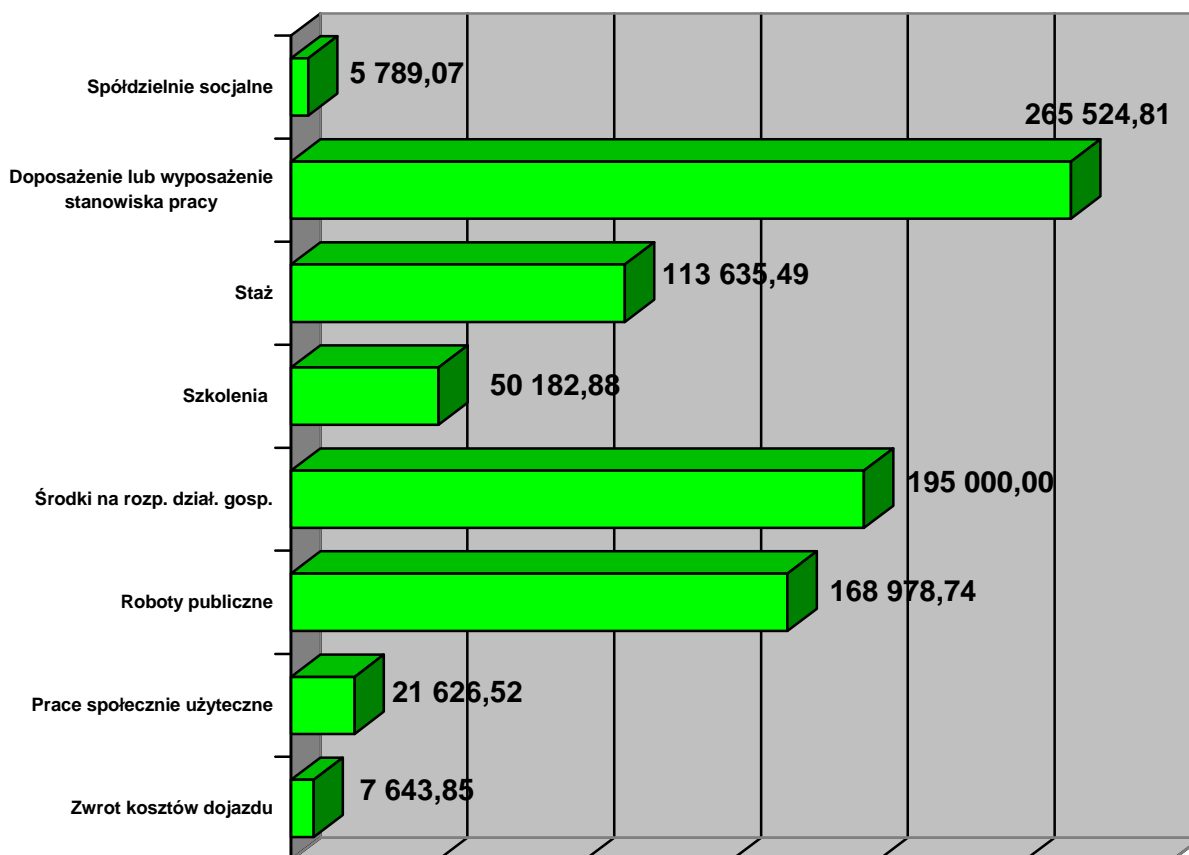
- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- c) inicjowanie i organizowanie szkoleń indywidualnych i grupowych,
- d) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- e) działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (samozatrudnienie).

W 2013r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeznaczył kwotę w wysokości 828.381,36 zł na aktywne formy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane były z trzech źródeł:

- Funduszu Pracy - 279.172,98 zł (tj. 33,7%),
- PFRON - 399.120,11 zł (tj. 48,2%),
- Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.3 - 150.088,27 zł (tj. 18,1%).

W 2013r. w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych największe wydatki PUP poniósł na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy (32,1% ogółu wydatków), na środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (23,6% ogółu wydatków), roboty publiczne (20,4% ogółu wydatków) oraz staże (13,7% ogółu wydatków).

Wykres 1. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg aktywnych form w 2013r. (w zł)

Na przestrzeni 2013r. z aktywnych form skorzystało 130 niepełnosprawnych bezrobotnych oraz 13 niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Łącznie działaniami objęto 143 osoby niepełnosprawne, z czego 10 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 11).

Tabela 10. Kwota wydatków na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg źródła finansowania w 2013r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2012/2013	umowy 2013r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	14.936,04	31.303,01	46.239,05	
	Spółdzielnie socjalne		5.789,07	5.789,07	
	Roboty publiczne		168.978,74	168.978,74	
	Szkolenia	indywidualne		3.802,92	3.802,92
		grupowe		5.092,83	5.092,83
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		20.000,00	20.000,00	
	Prace społecznie użyteczne	277,20	21.349,32	21.626,52	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	5.059,01	2.584,84	7.643,85	
Ogółem			279.172,98		
PO KL	Staż		55.800,74	55.800,74	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		61.000,00	61.000,00	
	Szkolenia grupowe		33.287,53	33.287,53	
	Ogółem			150.088,27	
PFRON	Staż		11.595,70	11.595,70	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		134.000,00	134.000,00	
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		245.524,81	245.524,81	
	Szkolenia	grupowe		239,40	239,40
		indywidualne		7.760,20	7.760,20
	Ogółem			399.120,11	
OGÓŁEM (w zł)		20.272,25	808.109,11	828.381,36	
(w %)		2,45	97,55	100,00	

Tabela 11. Aktywizacja bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego w 2013r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż		Spółdzielnie socjalne	Roboty publiczne	Prace interwencyjne	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy		Szkolenia				Prace społecznie użyteczne	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	OGÓŁEM	
		grupowe									indywidualne							
		bezrobotni	poszukujący pracy								bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	poszukujący pracy				
2012/ 2013r.	Fundusz Pracy	6													4	10		
	PFRON																	
z 2013r.	Fundusz Pracy	9		4	20	1			1		3		2		19	12	67	4
	PO KL	8					3				24						35	
	PFRON		1				3	1	15	3		1		3			18	9
RAZEM	Fundusz Pracy	15		4	20	1			1		3		2		19	16	77	4
	PO KL	8					3				24						35	
	PFRON		1				3	1	15	3		1		3			18	9
OGÓŁEM		23	1	4	20	1	6	1	16	3	27	1	2	3	19	16	130	13

1.1 Pośrednictwo pracy

Na przestrzeni 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy dysponował 699 propozycjami zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych od pracodawców funkcjonujących na terenie Powiatu Bydgoskiego z czego 63,5% stanowiły oferty pracy subsydiowanej, w tym było 233 ofert z sektora publicznego (w liczbie tej zostały również ujęte miejsca stażowe, z których mogły także skorzystać osoby niepełnosprawne), (tabela 19). Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- pracowników ochrony,
- pracowników ekipy sprzątającej,
- sprzedawców,
- dozorców/portierów,
- pracowników produkcji,
- magazynierów.

Propozycje zatrudnienia dla niepełnosprawnych to ponad 25% ogółu ofert w zakładach pracy Powiatu Bydgoskiego, którymi dysponował PUP w 2013r. (w liczbie tej zostały również ujęte miejsca stażowe, z których mogły także skorzystać osoby niepełnosprawne).

Tabela 12. Oferty pracy dla niepełnosprawnych osób w zakładach pracy Powiatu Bydgoskiego w 2013r.

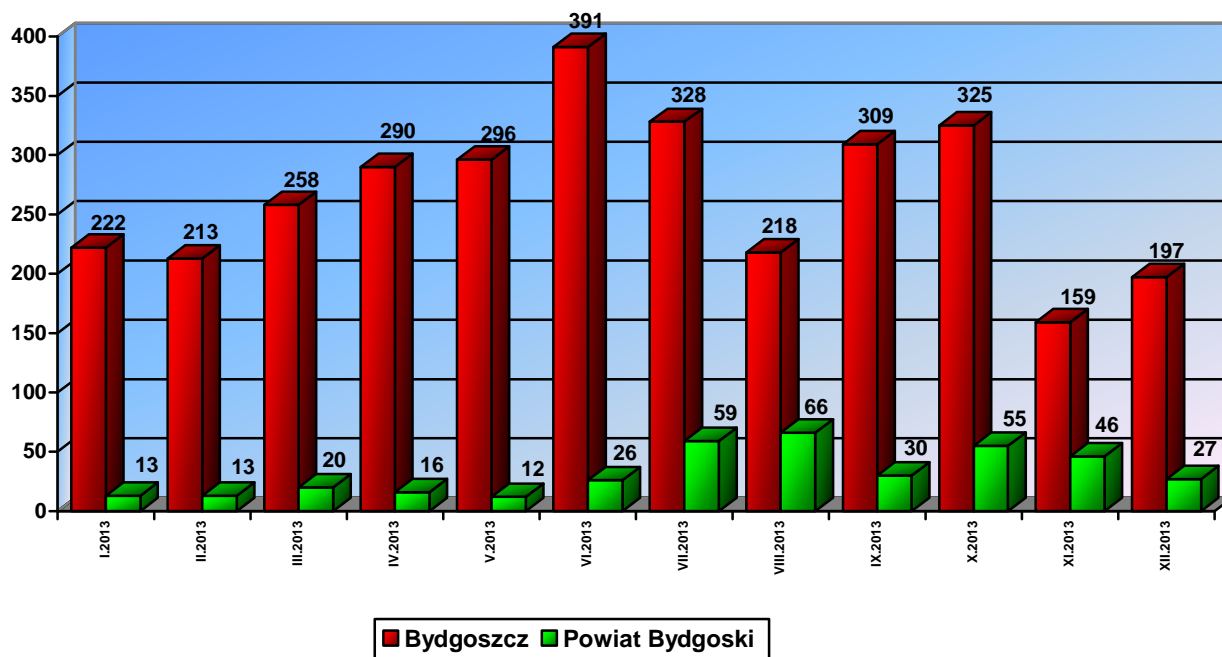
	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych		
	Ogółem	subsydiowanej	z sektora publicznego
Styczeń 2013	124	103	97
Luty 2013	42	23	11
Marzec 2013	52	36	21
Kwiecień 2013	105	59	15
Maj 2013	69	45	22
Czerwiec 2013	61	43	11
Lipiec 2013	67	43	8
Sierpień 2013	67	44	21
Wrzesień 2013	47	31	19
Październik 2013	27	9	6
Listopad 2013	23	6	1
Grudzień 2013	15	2	1
Ogółem 2013	699	444	233

Osoby niepełnosprawne z Powiatu Bydgoskiego mogły również korzystać z ofert bydgoskich zakładów pracy. Takich ofert na przestrzeni 2013 roku było 3.206 (w liczbie tej

zostały również ujęte miejsca stażowe, z których mogły także skorzystać osoby niepełnosprawne).

Na przestrzeni 2013r. z ewidencji osób niepełnosprawnych z tytułu podjęcia pracy wyłączono 166 osób zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim.

Wykres 2. Liczba ofert pracy dla niepełnosprawnych zgłoszonych do PUP Bydgoszcz w poszczególnych miesiącach 2013 roku

Najczęściej poszukiwanymi zawodami w 2013 roku dla osób niepełnosprawnych były: portier - dozorca, pracownik gospodarczy, pracownik ochrony.

1.2 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES

Usługi:

- informowanie osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w państwach UE/EOG i Szwajcarii,
- informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG i Szwajcarii,

Pośrednik pracy wykonujący zadania asystenta EURES udostępniał informacje o ofertach z obszaru UE/EOG na bieżąco. Oferty dostępne były również na stronach internetowych www.wup.torun.pl/praca/zagraniczne_oferty_pracy.php oraz www.eures.europa.eu.

Informacje o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG były przekazywane osobiście, w formie ulotek i informatorów, telefonicznie lub pocztą elektroniczną.

Dzięki sieci EURES istniała możliwość sprawnego kojarzenia sprawdzonych (przez doradców EURES we wszystkich krajach EOG) ofert pracy z osobami zainteresowanymi.

W ubiegłym roku z usług skorzystało 515 osób, w tym:

- 445 osób zainteresowanych poszukiwaniem pracy za granicą,
- 20 osób zainteresowanych poznaniem warunków życia i pracy w krajach EOG,
- 50 osobom przekazano ogólne informacje o EURES.

1.3 Rozwój pośrednictwa pracy

Usługi rynku pracy na bieżąco dostosowywano do potrzeb i oczekiwań pracodawców, celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy oraz większej liczby ofert pracy.

Pośrednicy pracy w 2013 roku odwiedzili siedziby 217 pracodawców z Powiatu Bydgoskiego, celem rozpowszechniania informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez PUP Bydgoszcz.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracował z 16 funkcjonującymi w Bydgoszczy prywatnymi agencjami zatrudnienia:

- RANDSTAD Sp. z o.o.,
- START PEOPLE Sp. z o.o.,
- WORK SERVICE S.A.,
- ADECCO POLAND Sp. z o.o.,
- MANPOWER GROUP Sp. z o.o.,
- ORION.PL Sp. z o.o.,
- ORION.PL Sp. z o.o. Sp. K.,
- 6P PEOPLE Sp. z o.o.,
- JOB IMPULSE POLSKA Sp. z o.o.,
- LEADER - SERVICE INTERNATIONAL Sp. z o.o. Sp. K.,
- LENEXPO Sp. z o.o. - Centrum Współpracy ze Wschodem,
- ALEX GROUP POLSKA Sp. C.,
- VOSTOK WORK Sp. z o.o. Sp. K.,
- ARCFORCE POLSKA Sp. z o.o.,
- INTERIO BYDGOSZCZ Sp. z o.o.,
- PROMEDICA 24 Sp. z o.o.

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji o kandydatach do pracy i ofertach zatrudnienia, szczególnie o ofertach pracy czasowej oraz ofertach zgłaszanych przez pracodawców spoza obszaru działania PUP (w tym zagranicznych - np. nawiązano współpracę z niemiecką agencją SPITRA GmbH PERSONALDIENSTLEISTUNG UND TRABOLD - PRODUKTE w zakresie rozpowszechniania ofert pracy - w 2013 roku agencja poszukiwała w naszym regionie pracowników na stanowiska: malarza, mechanika samochodowego, ślusarza, spawacza, elektryka, stolarza oraz instalatora urządzeń wodnych, gazowych i ciepłych).

1.4 Poradnictwo zawodowe

W 2013r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystały 93 osoby bezrobotne niepełnosprawne (tj. 33,2% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego), w tym 35 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 39 osobami niepełnosprawnymi (15 kobietami) oraz udzielono 31 porad indywidualnych (11 kobietom),
- Indywidualnym Planem Działania objęto 121 osób (w tym 23 kobiety) niepełnosprawnych (w ramach Poddziałania 6.1.3, 6.1.1, Działania 6.2 PO KL oraz pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni),
- w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 8 osób niepełnosprawnych,
- w spotkaniach informacyjnych uczestniczyły 23 osoby niepełnosprawne (w tym 9 kobiet). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku („Aktywnie po pracę”) oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- z porady grupowej skorzystało 7 osób niepełnosprawnych, w tym 6 kobiet.

1.5 Zajęcia aktywizacyjne

W zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 8 osób niepełnosprawnych, spośród nich 5 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, a 2 osoby nie posiadały żadnego stażu pracy.

1.6 Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 33 osoby niepełnosprawne z Powiatu Bydgoskiego, w tym 29 osób bezrobotnych i 4 osoby poszukujące pracy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 50.182,88 zł (z czego 33.287,53 zł pochodziło ze środków PO KL, a 7.999,60 zł ze środków PFRON).

Osoby niepełnosprawne korzystały ze szkoleń organizowanych:

- (a) w formie grupowej - **łącznie 28 osób**, w tym:
  - **27 osób bezrobotnych**
(z czego 3 osób z Funduszu Pracy,
a 24 osoby w ramach Programów PO KL),
  - **1 osoba poszukująca pracy** - w ramach PFRON.
- (b) w trybie indywidualnym - **łącznie 5 osób**, w tym:
  - **2 osoby bezrobotne** (z Funduszu Pracy),
  - **3 osoby poszukujące pracy** w ramach PFRON.

Osoby niepełnosprawne bezrobotne z Powiatu Bydgoskiego uczestniczyły wraz z osobami pełnosprawnymi (szkolenia integracyjne) w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 28 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy - 3 osoby:

- Brukarz - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. C+E - 2 osoby.

B. W ramach PO KL - 24 osoby:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba,
- Brukarz - 3 osoby,
- Konserwacja sieci melioracyjnych - 3 osoby,
- Monitoring miasta - 2 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG - stale nisko i wysokostopowe - 1 osoba,
- Strażnik szkolny - 2 osoby,
- Utrzymanie czystości w budynkach i konserwacja terenów przyległych - 7 osób
- ABC Przedsiębiorczości - 4 osoby.

C. W ramach PFRON - 1 osoba:

- ABC Przedsiębiorczości - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne - 5 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy - 2 osoby:

- Operator koparko-ładowarki - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe kat. C - 1 osoba,

C. W ramach PFRON - 3 osoby:

- Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych - 1 osoba,
- Pomocnik osoby niesamodzielnej i niepełnosprawnej - 2 osoby.

Wszystkie osoby niepełnosprawne kierowane na szkolenia w trybie indywidualnym posiadały uprawdopodobnienie zatrudnienia.

1.7 Staż

Staż to forma aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystali zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. Pracodawca nie ponosił żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i nie zawierał z nim umowy o pracę; na wstępne badania lekarskie kierował i finansował PUP. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu wypłacane było stypendium w wysokości 120% zasiłku dla osób bezrobotnych.

W 2013r. łącznie staż odbywały 24 osoby niepełnosprawne, w tym:

(a) do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2013 roku 18 osób, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 9 osób,
- w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL - 8 osób,
- w ramach PFRON - 1 osoba poszukująca pracy.

(b) urząd kontynuował rozpoczętą w 2012 roku współpracę z pracodawcami, u których odbywało staż ogółem 6 osób niepełnosprawnych w ramach środków z Funduszu Pracy.

Osoby niepełnosprawne odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: konserwator terenów zielonych i sprzętu, pomoc administracyjna, pomoc biurowa, pomoc nauczyciela, referent, specjalista ds. marketingu, sprzedawca.

Łączna kwota wydatków w 2013r. przeznaczona na organizację staży dla osób niepełnosprawnych wyniosła 113.635,49 zł, z czego 11.595,70 zł pochodziło ze środków PFRON, a 55.800,74 zł ze środków w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.

1.8 Subsydiowane miejsca zatrudnienia

ROBOTY PUBLICZNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował do pracy w ramach robót publicznych 20 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego. Osoby zatrudnione były na jako: pracownik gospodarczy, strażnik szkolny, opiekun w czasie dowozu dzieci do szkół. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 168.978,74 zł.

PUP zwracał organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości minimalnego wynagrodzenia.

PRACE INTERWENCYJNE

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował do odbywania prac interwencyjnych 1 osobę bezrobotną niepełnosprawną z terenu Powiatu Bydgoskiego na stanowisko wulkanizatora (w ramach umowy zawartej w 2012r.)

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,70 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (po waloryzacji od czerwca 2013r. 8,80 zł). W roku 2013 prace społecznie użyteczne wykonywało 19 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby wykonywały przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, jako opiekunka dziecięca, pomoc domowa, wydawanie posiłków, goniec, świadczyły pomoc sąsiedzka lub kuchenną. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2013r. wyniosła 21.626,52 zł.

REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2013r. 19 osób niepełnosprawnych zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z PFRON na wyposażonych/ doposażonych stanowiskach pracy. Łączna kwota na ten cel wyniosła 245.524,81 zł z PFRON. Osoby bezrobotne zostały zatrudnione na takich stanowiskach jak: pracownik produkcji spożywczej, zaopatrzeniowiec, operator wózka widłowego, operator rolomatu, operator maszyny czyszczącej, operator pieca do wypału ceramiki, kierowca, specjalista ds. logistyki i ochrony, kelner-barman, pracownik budowlany, elektryk.

1.9 Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2013r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 16 bezrobotnym osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 7.643,85 zł, (w tym 4 osobom w ramach umów z roku 2012).

1.10 Współpraca z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych

Bydgoski urząd współpracował z Kujawsko-Pomorskim Oddziałem Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz agencjami zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy (w tym pracy tymczasowej).

1.11 Targi pracy oraz inne przedsięwzięcia związane z problematyką rynku pracy osób niepełnosprawnych

1. Powiatowy Urząd Pracy organizował giełdy pracy dla pracodawców poszukujących niepełnosprawnych pracowników, m.in. dla firm:
  - „KOBEX” Export-Import ZPChr - zorganizowano dwie giełdy - poszukiwani byli pracownicy serwisu sprzątającego,
  - „EVER GRUPA” Sp. z o.o. - pracownik serwisu sprzątającego,
  - „ADESSO” Sp. z o.o. - Sp. S.K.A. - zorganizowano dwie giełdy - pracownik ochrony,
  - Zakład Usług Gospodarczo - Socjalnych „ANTEMA” - zorganizowano dla firmy trzy giełdy pracy - poszukiwane były sprzątaczkę,
  - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ELMUR-COMPLEX” - sprzątaczkę,
  - „CAPITOL” Sp. z o.o. - akwizytor funduszy emerytalnych,
  - „GiT” Gastronomia i Turystyka Marcin Jurkiewicz - kierowca samochodu dostawczego.
2. Urząd uczestniczył w konferencji pt. „Różni ale równi - indywidualna droga do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością”, która odbyła się w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, organizowanej we współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo. Celem spotkania była prezentacja zapisów, ratyfikowanej przez Polskę, Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która stawia przed Państwem Polskim szereg wyzwań odnoszących się m. in. do organizacji zatrudnienia osób z niepełnosprawnością na zasadach równych dla wszystkich obywateli.

1.12 Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych celem powrotu na rynek pracy

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych.

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 397,10 zł, a od czerwca 2013r. 411,80 zł.

Dodatki aktywizacyjne wypłacono 24 osobom niepełnosprawnym mieszkańcom Powiatu Bydgoskiego zarejestrowanym w PUP na kwotę 17.265,90 zł.

DZIAŁANIE II. Rehabilitacja zawodowa oraz działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy wśród osób niepełnosprawnych,
- b) projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych,
- c) działania na rzecz rozwoju pośrednictwa pracy,
- d) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- e) współorganizacja i udział w przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy

2.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy

W ramach zajęć w Klubie Pracy osoby bezrobotne mogą skorzystać z trzytygodniowego szkolenia *Szukam Pracy* oraz trzydniowych *Zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy*. Zajęcia prowadzone są przez liderów w Klubie Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej 147, w Samorządowym Klubie Pracy przy ul. Mennica 6 oraz w filiach - Koronowie i Solcu Kujawskim. Zajęcia przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej, nie mają żadnego doświadczenia w poszukiwaniu pracy albo są zniechęcone brakiem pozy-

tywnych efektów swoich działań. Uczestnictwo w zajęciach w Klubie Pracy pomaga zmienić swoją postawę wobec siebie i swojej sytuacji, uczy aktywności i samodzielności. Podczas warsztatów uczestnicy mogą określić swoją sylwetkę zawodową, dokonać bilansu swoich mocnych i słabych stron, a także ocenić na ile ich kwalifikacje pasują do oferty rynku pracy.

Liczba uczestników zajęć organizowanych w Klubie Pracy:

KLUB PRACY	SZKOLENIE SZUKAM PRACY		ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE	
	BYDGOSZCZ	POWIAT	BYDGOSZCZ	POWIAT
Filia Koronowo	-	9	-	254
Filia Solec Kujawski	-	0	-	129
Klub Pracy ul. Toruńska	15	0	288	20
Samorządowy Klub Pracy ul. Mennica 6	0	0	163	11
RAZEM	15	9	451	414

Ukończenie szkolenia *Szukam Pracy* lub *Zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy* jest warunkiem przystąpienia do drugiego modułu - kursów komputerowych i językowych.

KURSY JĘZYKOWE

Wspólna Sprawa to nie tylko pomoc w rozwijaniu umiejętności zawodowych osób bezrobotnych. Studenci, którzy prowadzą zajęcia w ramach projektu, mają okazję zdobycia doświadczenia w nauczaniu osób dorosłych, a także wzbogacenia swojego warsztatu nauczycielsko-trenerskiego. Ponadto studenci uczą się samodzielności w planowaniu i organizowaniu zajęć oraz rozwijają umiejętności interpersonalne. Możliwość przeprowadzenia kursu językowego w Powiatowym Urzędzie Pracy daje szansę studentom odbycia praktyk zarówno w semestrze zimowym, jak i letnim, pomiędzy zajęciami na uczelni. W 2013 roku osoby bezrobotne miały możliwość skorzystania z kursu języka hiszpańskiego, języka angielskiego oraz niemieckiego.

Zajęcia odbywały się w salkach udostępnionych przez partnerów projektu.

Lektorat języka hiszpańskiego:

- kurs języka hiszpańskiego - poziom podstawowy

Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Dworcowa 82

- rozpoczęło - 17 osób,
- zakończyło - 6 osób,
- data realizacji od 04.02.2013r. - 27.05.2013r.

- kurs języka hiszpańskiego - poziom zaawansowany

Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Dworcowa 82

- rozpoczęło - 16 osób,
- zakończyło - 8 osób,
- termin realizacji 04.02.2013r. - 27.05.2013r.

Lektorat języka angielskiego:

- kurs języka angielskiego - Samorządowy Klub Pracy w Bydgoszczy, ul. Mennica 6

- rozpoczęło - 17 osób,
- zakończyło - 13 osób,
- termin realizacji 03.06. - 22.07.2013r.

Lektorat języka niemieckiego:

kurs języka niemieckiego

- rozpoczęło - 16 osób,
- data rozpoczęcia zajęć: 08.11.2013r. - 07.04.2014r. (planowany termin zakończenia).

KURSY KOMPUTEROWE

Podstawowy kurs obsługi komputera to odrębny moduł zajęć. Zainteresowanie kursem wśród osób poszukujących pracy jest bardzo duże, gdyż pracodawcy często wymagają umiejętności obsługi komputera. Najchętniej w tym module biorą udział osoby po 50 roku życia.

Osoby bezrobotne uczą się obsługi programów: Microsoft Word, Microsoft Excel oraz umiejętności korzystania z Internetu. Zajęcia prowadzą stażyści. W każdym miesiącu prowadzone jest 5 kursów:

- kurs komputerowy, Caritas Diecezji Bydgoskiej, ul. Cienista 2

- grupa czteroosobowa, 30 godzin/2 tygodnie

- kurs komputerowy, Centrum Integracji Społecznej, ul. Smoleńska 43

- 1 grupa ośmioosobowa, 30 godzin/2 tygodnie

- **kurs komputerowy**, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,
ul. Paderewskiego 26

- 1 grupa ośmioosobowa, 32 godziny/4 tygodnie

ZAANGAŻOWANIE PARTNERÓW PROJEKTU WSPÓLNA SPRAWA W ROKU 2013

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, ul. Paderewskiego 26

- kurs komputerowy

Centrum Integracji Społecznej, ul. Smoleńska 43

- kurs komputerowy

Caritas Diecezji Bydgoskiej, ul. Cienista 2

- kurs komputerowy

Młodzieżowy Dom Kultury nr 4, ul. Dworcowa 82

- lektorat języka hiszpańskiego

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, ul. Dworcowa 80

- prowadzenie zajęć z języka hiszpańskiego przez studentów ramach wolontariatu i praktyki studenckiej

Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Koronowo, ul. Szosa Kotomińska 3

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- zajęcia aktywizacyjne

Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Solec Kujawski, ul. 23 Stycznia 14a

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- zajęcia aktywizacyjne

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, ul. Toruńska 147

- poradnictwo zawodowe
- pośrednictwo pracy
- szkolenie *Szukam Pracy*
- zajęcia aktywizacyjne

Samorządowy Klub Pracy, ul Mennica 6

- koordynacja projektu
- poradnictwo zawodowe
- szkolenie *Szukam Pracy*
- zajęcia aktywizacyjne

PODSUMOWANIE

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY ZAJĘCIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY ZAJĘCIA
1.	Szkolenie <i>Szukam Pracy</i>	Powiatowy Urząd Pracy - Klub Pracy, Samorządowy Klub Pracy, Koronowo, Solec Kujawski	2013	24	23
2.	<i>Zajęcia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy</i>	Powiatowy Urząd Pracy - Klub Pracy, Samorządowy Klub Pracy, Koronowo, Solec Kujawski	2013	865	846
3.	Język angielski	Samorządowy Klub Pracy	03.06.- 22.07.2013	17	13
4.	Język hiszpański	Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	08.10.2012 - 18.01.2013 poziom podstawowy	10	5
		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	08.10.2012 - 18.01.2013 poziom zaawansowany	13	9
		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	04.02.2013 - 27.05.2013 poziom podstawowy	17	6
		Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	04.02.2013 - 27.05.2013 poziom zaawansowany	16	8

5.	Kurs komputerowy	Caritas Diecezji Bydgoskiej	praca bieżąca co 2 tygodnie	67	36
		Centrum Integracji Społecznej		52	51
		Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	praca bieżąca co 4 tygodnie	60	51

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji, w których PUP bierze udział. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem www.pup.bydgoszcz.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Strona zawiera m.in. informacje:

- aktualności,
- o urzędzie,
- dla osób bezrobotnych (prawa i obowiązki osoby bezrobotnej, zasady rejestracji, gdzie, co i jak załatwić, informacje o świadczeniach, zasadach podlegania ubezpieczeniom, itp.),
- dla pracodawców (informacje o programach rynku pracy, konkursach dla pracodawców, zasadach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz wzory niezbędnych dokumentów),
- o organizowanych przez urząd szkoleniach,
- zmiany w przepisach prawa,
- informacje statystyczne,
- stawki i wskaźniki,
- dokumenty do pobrania,
- oferty pracy.

Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje na temat aktualnie realizowanych projektach współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach PO KL, informacje na temat lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez studentów bydgoskich uczelni, instytucje związane z rynkiem pracy, a także inne instytucje - udostępniane są będące w posiadaniu Urzędu opracowania, biuletyny, raporty.

2.2 Współpraca w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadzi bazę instytucji realizujących projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, które skierowane są do osób bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego. Informacje te przekazywane są przez pośredników pracy i doradców zawodowych urzędu pracy osobom zainteresowanym.

Dodatkowo PUP włącza się aktywnie w rozpowszechnianie informacji o projektach realizowanych m.in. w ramach Priorytetu VI, VII oraz VIII PO KL przez innych partnerów rynku pracy. Informacje są zamieszczane na stronie internetowej www.pup.bydgoszcz.pl oraz na tablicach ogłoszeń. W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez inne instytucje związane z bydgoskim rynkiem pracy - udostępniano będące w posiadaniu urzędu pracy opracowania, biuletyny, raporty - niezbędne do przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów na rzecz osób bez pracy w ramach PO KL.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy od 01.01.2008r. realizuje projekt systemowy „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach Priorytetu VI "Rynek pracy otwarty dla wszystkich", PO KL Poddziałanie 6.1.3 "Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych". Celem głównym projektu w 2013r. było podniesienie poziomu aktywności oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia w PUP Bydgoszcz i w Filiach oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Projekt skierowany był do bezrobotnych kobiet oraz bezrobotnych mężczyzn, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy ze szczególnym uwzględnieniem następujących grup osób:

- bezrobotnych w wieku 50 - 64 lata,
  - **bezrobotnych niepełnosprawnych**
- oraz
- bezrobotnych do 24 roku życia,
  - bezrobotnych długotrwale,

- bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie,
- bezrobotnych powyżej 45 roku życia.

Planowane w projekcie były następujące działania: poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia, staże, promocja i wspieranie przedsiębiorczości, tj. udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Planowany (główny) rezultat do osiągnięcia: efektywność zatrudnieniowa (liczba osób, które podejmie pracę lub samozatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie) - 45%.

W dniu 20 lutego 2013r. oraz 14 czerwca 2013r. podpisane zostały Aneksy nr 10 i nr 11 do Umowy Ramowej (zawartej w dniu 28 marca 2008 roku) projektu systemowego „Uczymy się, pracujemy, zostajemy”, w ramach którego zostało przyznane dofinansowanie na 2013 rok w wysokości 11.414.500,00 zł.

W 2013 roku uczestnikami projektu było 1.708 osób bezrobotnych kobiet i mężczyzn zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz (szczególnie brane pod uwagę były osoby niepełnosprawne, powyżej 50 roku życia oraz do 24 roku życia), z tego:

- podniosło posiadane lub nabyło nowe umiejętności i kwalifikacje, pożądane na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach 657 osób, w tym 321 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego (z tego 24 osoby uczestniczyły w szkoleniu z umiejętności poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy - 9 osób z Powiatu Bydgoskiego).
- nabyły umiejętności praktyczne do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach - 806 osób, w tym 243 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego,
- rozpoczęło własną działalność gospodarczą poprzez wsparcie w formie udzielenia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 245 osób, w tym 51 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego,
- skorzystało z usług poradnictwa zawodowego - 1.708 osób, w tym 615 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego,
- skorzystały z usług pośrednictwa pracy - 1.463 osoby, w tym 564 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego.

Szkolenia

Uczestnicy projektu (657 osób, w tym 321 osób z Powiatu Bydgoskiego) skorzystali m. in. z następujących szkoleń grupowych:

- Fakturzysty z obsługą kasy fiskalnej, komputera oraz minimum sanitarne,
- Magazynier z obsługą wózków podnośnikowych i komputera - fakturowanie komputerowe,

- Operator koparko-ładowarki,
- Operator wózków podnośnikowych,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony pierwszego stopnia,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC,
- Kadry i Płace z Płatnikiem,
- Spawanie metodą TIG, metodą MAG,
- Księgowość komputerowa,
- Specjalista ds. nowoczesnych technik sprzedaży z telemarketingiem,
- Florysta.

Staż

Z możliwości odbycia stażu u pracodawców skorzystało 806 uczestników projektu, w tym 243 osoby z Powiatu Bydgoskiego. Umowy na organizację staży zawierane były na okres do 4 miesięcy. Najczęściej uczestnicy projektu kierowani byli na następujące stanowiska: referent (administracyjny, księgowy, techniczny), sprzedawca, pracownik biurowy, pracownik administracyjno - biurowy, fryzjer (fryzjerka), tokarz / frezer, murarz, magazynier, kucharz - kelner, kasjer - sprzedawca, sekretarka, recepcjonista (recepcjonistka), operator wtryskarek, technik (farmacji, dentystyczny), grafik komputerowy - informatyk, ślusarz, pracownik socjalny, laborant, wulkanizator, wychowawca.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Osoby ubiegające się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wcześniej ukończyły szkolenie biznesowe. Osoby, które miały odpowiednie kwalifikacje, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 20.000 zł.

Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie działalności m. in. w zakresie: usług remontowo - budowlanych, sklepu internetowego, doradztwa i pośrednictwa ubezpieczeniowego, usług fotograficznych, usług fryzjersko - kosmetycznych, handlu odzieżą, usług poligraficznych, usług instalatorskich CO, wodno - kanalizacyjnych, elektrycznych.

Poradnictwo zawodowe

Wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 1.708 osób, w tym 615 osób z Powiatu Bydgoskiego) zostały objęte poradnictwem zawodowym - procedura Indywidualnego Planu Działania.

Pośrednictwo Pracy

Każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem skorzystał z usług pośrednika pracy. W 2013r. z usług pośredników skorzystały 1.463 osoby, w tym 564 osoby z Powiatu Bydgoskiego.

Liczba osób objętych wsparciem w 2013r. w ramach projektu "Uczymy się, pracujemy, zostajemy" Poddziałanie 6.1.3 PO KL - to 1.708 osób, w tym 615 osób z Powiatu Bydgoskiego co stanowi 100% wykonania.

Wartość projektu w 2013 roku wyniosła: 11.414.500,00 zł.

2.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami

- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy brał udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu LODOŁAMACZE 2013, a Urząd włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy;
- Urząd współpracował także z Caritas Diecezji Bydgoskiej w ramach projektu „Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy”. Urząd informował i kierował osoby z dysfunkcją ruchu w stopniu znacznym lub umiarkowanym do Caritas Diecezji Bydgoskiej celem udziału w projekcie;
- Bydgoski urząd pracy współpracował z Centrum Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych rozpowszechniając ulotki, plakaty oraz informacje o bezpłatnych szkoleniach, dedykowanych osobom niepełnosprawnym, a także zamieszczając informacje na stronie internetowej urzędu;
- Urząd brał udział w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniu Otwartym dla Osób Niepełnosprawnych;
- Urząd w ramach współpracy z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych uczestniczył w spotkaniu, które odbyło się w Gdańsku dot. innowacyjnego projektu systemowego pn. „Trener pracy, jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych”;
- Urząd udostępniał osobom niepełnosprawnym informacje na temat projektu „Kreatywni - nowe możliwości dla osób niepełnosprawnych”, realizowanego przez Spółdzielnię Socjalną „Kreatywni” oraz Kiwanis International Klub „Nad Brdą” oraz zamieszczał na stronie internetowej Urzędu odpowiednie informacje wraz z adresami do kontaktu;

- W tut. Urzędzie odbyło się spotkanie z przedstawicielem Fundacji Szansa dla Niewidomych dot. projektu „Tyflopunkty gwarancja kompleksowej samodzielności osób z dysfunkcją wzroku”;
- Przedstawiciele Urzędu brali udział w konferencji międzynarodowej „Arbeit ohne Grenzen - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w Polsce i Niemczech”, gdzie były prezentowane wyniki dotychczasowej współpracy międzynarodowej z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych, ze szczególnym wskazaniem osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy oraz wymieniano się doświadczeniem z pracy w obszarze aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- Urząd brał udział w konferencji zorganizowanej przez Fundację Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich prof. Ireny Lipowicz pn. „Równe perspektywy. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących tereny wiejskie”.

2.4 Udział w targach, seminariach, giełdach pracy i innych przedsięwzięciach związanych z tematyką rynku pracy - wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego

- udział w spotkaniu biznesowym Bydgoskiego Klastra Przemysłowego - omówienie organizowanych projektów, przedstawienie oferty letnich praktyk w firmach - członkach Klastra, szkolenia dla osób bezrobotnych finansowane ze środków PUP w zawodach poszukiwanych przez firmy - członków Klastra (24.01.2013r.);
- udział w posiedzeniu Kapituły konkursu „Pracodawca Roku Regionu Kujawsko-Pomorskiego 2012” - dokonanie optymalnego wyboru laureatów Konkursu Pracodawca Roku Regionu Kujawsko-Pomorskiego 2012 oraz wyboru Firmy Innowacyjnej 2012 (31.01.2013r.);
- udział w spotkaniach dot. uruchomienia Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości w Koronowie (18.02.2013r., 21.02.2013r.);
- udział w spotkaniu laureatów programów: „Przedsiębiorstwo Fair Play 2012” i „Gmina Fair Play 2012” (19.02.2013r.);
- udział w posiedzeniu Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego - ocena sytuacji samorządów lokalnych, omówienie zasad funkcjonowania powiatowych urzędów pracy planowanych przez Rząd, stan prawny zadań realizowanych przez powiaty w zakresie polityki społecznej (22.02.2013r.);

- udział w XXXII sesji Rady Miejskiej w Koronowie wraz z przedstawieniem informacji o sytuacji na rynku pracy na terenie Gminy Koronowo (27.02.2013r.),
- udział w odprawie rocznej zorganizowanej przez Szefa Obrony Cywilnej Miasta - ocena realizacji zadań z 2012r. oraz założeń zawartych w wytycznych do wykonania w 2013r. (28.02.2013r.);
- udział w II Konferencji szkoleniowej dla pedagogów i doradców zawodowych „Trafny wybór - Pewny sukces” - nowoczesne rozwiązywania w kształceniu zawodowym młodzieży, przyszłość zawodowa absolwentów na lokalnym rynku pracy, szkoła w procesie wspierania młodzieży w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej (01.03.2013r.);
- udział w spotkaniu „Efektywna współpraca administracji i biznesu. Rekomendacje wspólnych działań” - dyskusja z udziałem szefów urzędów z województwa i delegowanych urzędników, przedstawicieli organizacji pracodawców, ekspertów PKPP Lewiatan (07.03.2013r.);
- udział w spotkaniu poświęconym bieżącej i przewidywanej sytuacji na rynku pracy w Powiecie Bydgoskim, omówieniu finansów na aktywne formy dla poszczególnych gmin, inicjatywom Powiatowego Urzędu Pracy (13.03.2013r.);
- udział w spotkaniu poświęconemu omówieniu zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych uwag do Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej na lata 2013-2020 (15.03.2013r.);
- udział w spotkaniu dot. planowanych zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zagadnień związanych z wdrażaniem PO KL przez PUP oraz współpracy CPiKZ z PUP (14.03.2013r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez Fundację Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich - „Równe perspektywy. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących tereny wiejskie” (22.03.2013r.);
- udział w spotkaniu zespołu powołanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego powołanego w celu wypracowania zmienionej koncepcji realizacji projektów PUP współfinansowanych z EFS w perspektywie finansowej 2014-2020 (Warszawa - 22.03.2013r.);
- udział w spotkaniu eksperckim, dot. projektu badawczego realizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, którego celem jest międzynarodowa analiza porównawcza praktyk uniwersyteckich i zawodo-

wych, podejmowanych w obszarze promocji przedsiębiorczości; projekt pn. „Umiejętności i kompetencje w zakresie przedsiębiorczości” (20.03.2013r.);

- udział w targach pracy zorganizowanych na terenie Centrum Konferencyjnego CWKS „Zawisza” - prezentacja oferty urzędu i rozpowszechnianie ofert pracy (27.03.2013r.);
- udział w Dziewiątych Bydgoskich targach Edukacyjnych - Hala Sportowo-Widowiskowa „Łuczniczka” (11.04.2013r.);
- udział w roboczym spotkaniu z Przewodniczącymi Gminnych Spółek Wodnych Powiatu Bydgoskiego - przedstawienie uwag i propozycji w zakresie współpracy PUP z Gminnymi Spółkami Wodnymi Powiatu Bydgoskiego (26.04.2013r.);
- udział w VI Międzynarodowych Targach Pracy w Toruniu (08.05.2013r.);
- udział w konferencji międzynarodowej pn. „Arbeit ohne Grenzen - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w Polsce i Niemczech” (24.05.2013r.);
- udział w posiedzeniu Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Polityki Społecznej oraz w sesji Rady Powiatu Bydgoskiego - sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy do 2015r.”, sprawozdanie z realizacji „Powiatowego Programu na Rzecz osób Niepełnosprawnych do 2015r. (18.06.2013r., 19.06.2013r.);
- udział w ogólnopolskiej konferencji organizowanej przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy oraz WUP Toruń pn. „Mama wraca do pracy” - sytuacja kobiet powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka (24.06.2013r.);
- udział w Walnym Zebraniu Sprawozdawczym Członków Izby Przemysłowo-Handlowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego (24.06.2013r.);
- udział w debacie w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego organizowanej we współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo pn. „Różni ale równi - indywidualna droga do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością” (12.09.2013r.);
- udział w XIII posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego program operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 - omówienie stanu wdrażania , prezentacja założeń (09.09.2013r.);
- udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu „Lodołamacze 2013” - gala regionalna - 9.09.2013r.

- udział w spotkaniu w WUP Toruń - omówienie problemu zwolnień nauczycieli zmiany przepisów prawnych dot. urzędów pracy, bieżąca problematyka rynku pracy (02.10.2013r.);
- udział w spotkaniu Rady Doradczej Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców organizowanym przez Kujawsko-Pomorską Szkołę Wyższą w Bydgoszcy (17.10.2013r.);
- udział w VII edycji Targów Pracy i Promocji Pracodawców OFFerty 2013 - Hala Sportowo-Widowiskowa „Łuczniczka”. (24.10.2013r.);
- udział w stoisku eksperckim w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Tygodniu Przedsiębiorcy (18-22.11.2013r.);
- udział w konferencji pn. „Projekt systemowy KROK DO PRZODU narzędziem pracownika socjalnego w aktywnej integracji środowiska lokalnego (19.11.2013r.);
- udział w spotkaniu w siedzibie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Wspierania Ekonomii Społecznej w Bydgoszcy - współpraca między służbami pomocy społecznej oraz powiatowymi urzędami pracy obszarze reintegracji bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej (26.11.2013r.);
- udział w spotkaniu podsumowującym programy prewencyjne oraz konkursy promujące pożądane postawy odbiorców działań Państwowej Inspekcji Pracy (13.12.2013r.);

DZIAŁANIE III Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości

Działanie realizowane było poprzez następujące zadania:

- a) spotkania informacyjne dla osób niepełnosprawnych zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej,
- b) szkolenia biznesowe dla osób niepełnosprawnych planujących samozatrudnienie,
- c) informacja o źródłach finansowania na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
- d) pomoc finansowa na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- e) promocja ekonomii społecznej, w tym poprzez tworzenie spółdzielni socjalnych.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia korzystały osoby niepełnosprawne, w sprawach dotyczących:

- informacji o spółdzielniach socjalnych,
- informacji o pomocy publicznej na rozpoczęcie działalności ze środków PFRON,
- rejestracji działalności gospodarczej,
- prawa podatkowego i ubezpieczeń społecznych,
- dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej,
- pomocy osobom bezrobotnym w sporządzaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W spotkaniach grupowych uczestniczyły osoby niepełnosprawne zainteresowane zasadami udzielania osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2013 roku 7 osobom niepełnosprawnym wypłacono środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 195.000,00 zł, w tym:

- 3 osobom bezrobotnym ze środków PO KL na kwotę 61.000,00 zł,
- 3 osobom bezrobotnym ze środków PFRON na kwotę 104.000,00 zł,
- 1 osobie poszukującej pracy ze środków PFRON na łączną kwotę 30.000,00zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą z zakresu: usług gastronomicznych, pracowni artystycznej, usług pielęgniarstwa i rehabilitacyjnych osób starszych, usług w zakresie instalacji elektrycznych.

W 2013 roku osobom korzystającym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia i zainteresowanym założeniem spółdzielni socjalnej przedstawiano m.in. podstawy prawne, zasady tworzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnej (czym jest spółdzielnia socjalna; kto może utworzyć spółdzielnię socjalną; kto może zostać członkiem spółdzielni socjalnej; jak założyć spółdzielnię socjalną - szczegółowo przedstawiono tzw. 6 Kroków do Spółdzielni Socjalnej tzn. od podjęcia decyzji o utworzeniu spółdzielni, poprzez przygotowanie statutu, zwołanie Walnego Zgromadzenia członków, wybór władz spółdzielni, aż po zarejestrowanie spółdzielni i nabycie przez nią osobowości prawnej; kto, na jakich warunkach i o jakie wsparcie finansowe może ubiegać się z Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy; plusy i minusy spółdzielni socjalnej. Każdy z zainteresowanych otrzymywał także komplet przygotowanych materiałów informacyjnych.

Działanie IV. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

Działanie realizowane poprzez:

- a) zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym,
- b) podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych,
- c) likwidacja barier technicznych, architektonicznych i komunikacyjnych,
- d) pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych,
- e) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy,
- f) możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

4.1 Podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych, poprzez szkolenia pracowników urzędu pracy

a) Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy rozpoczął realizację projektu „**Skuteczni na rynku pracy**” w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” PO KL Poddziałanie 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”. Celem projektu „Skuteczni na rynku pracy” było utrzymanie w 2012r. i 2013r. dostępności i jakości usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy.

Projekt miał służyć wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie. Projekt zakładał dofinansowanie etatów dla 16 kluczowych pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy: 10 pośredników pracy i 6 doradców zawodowych. W ramach projektu otrzymali oni w okresie I-XII 2012/2013 roku pensje wraz z pochodnymi, a w I kwartale 2013/2014 roku tzw. "trzynastkę". Ponadto w projekcie zaplanowano: organizację specjalistycznych szkoleń dla 51 pracowników tut. Urzędu oraz upowszechnianie i udostępnianie wyników badań i analiz sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. poprzez organizację seminarium.

W dniach 5-6 grudnia 2013r. 17 kluczowych pracowników PUP Bydgoszcz odbyło szkolenie pn. "Zawodoznawstwo w pracy pośrednika pracy, doradcy zawodowego, specjalisty ds. rozwoju zawodowego oraz lidera klubu pracy w praktyce. Ocena dokumentacji zawodowej w rozumieniu prawa do wykonywania zawodu". Szkolenie przeprowadzone zostało w Bydgoszczy przez SEKA S.A. Oddział w Bydgoszczy. Celem szkolenia było podniesienie kwalifi-

kacji zawodowych kluczowych pracowników PUP Bydgoszcz. Każdy uczestnik szkolenia otrzymał zaświadczenie o jego ukończeniu.

W dniu 12 grudnia 2013r. w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta w Bydgoszczy odbyło się seminarium pn. "Dostosowywanie programów edukacyjnych do potrzeb lokalnego rynku pracy" zorganizowane w ramach ww. projektu. W seminarium wzięły udział 63 osoby. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele administracji samorządowej, władz oświatowych, jednostek kształcenia ustawicznego, szkół ponadgimnazjalnych, uczelni wyższych oraz innych instytucji współpracujących z PUP Bydgoszcz.

Na spotkaniu zaprezentowano i omówiono następujące zagadnienia:

- Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- Prezentacja projektu „Sieć europejskich miast dla klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości”,
- Badanie pracodawców-diagnoza aktualnego popytu na pracę;
- Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Wartość projektu wynosi 1 143 987,96 zł,

z tego kwota dofinansowania ze środków EFS: 972 389,75 zł.

Termin realizacji projektu: 1 stycznia 2012r. - 31 marca 2014r.

4.2 Likwidacja barier technicznych, architektonicznych, w komunikowaniu w indywidualnych przypadkach oraz instytucjach

W zakresie instytucjonalnej obsługi, a w szczególności poprawy jakości świadczonych usług czterech pracowników Powiatowego Urzędu Pracy (pośrednicy pracy oraz doradcy zawodowi) nabyło umiejętności posługiwania się językiem migowym, potwierdzone certyfikatem.

Miejsce obsługi osób niepełnosprawnych jest indywidualnym wyborem każdej z osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy. Jako mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego mają prawo wyboru obsługi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej 147, Filiach PUP w Solcu Kujawskim lub w Koronowie, albo bezpośrednio w gminie, gdyż w każdej z nich 2-3 razy w miesiącu istnieje możliwość odbycia indywidualnych konsultacji z pośrednikiem pracy oraz doradcą zawodowym PUP w zakresie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy i informacji zawodowej oraz realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych projektach i programach, w tym przez inne instytucje niż PUP Bydgoszcz.

Siedziba PUP przy ul. Toruńskiej 147 w Bydgoszczy jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie:

- bezpiecznego dojścia do budynku PUP dla wózków inwalidzkich z przystanku tramwajowego,
- wydzielenia 3 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- wejścia do budynku: bez progów,
- obsługi osób niepełnosprawnych wyłącznie na parterze budynku,
- wydzielonego WC.

W siedzibach Filii PUP w Koronowie i w Solcu Kujawskim trwa proces usuwania barier utrudniających dostęp osobom niepełnosprawnym do siedzib Filii PUP w porozumieniu z właścicielami i zarządcami nieruchomości. W 2011 roku przy Filiiach w Koronowie i w Solcu Kujawskim wydzielono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych (w Solcu Kujawskim przy Urzędzie Gminy - niedaleko urzędu pracy), zainstalowano dzwonki przywoławcze przy drzwiach wejściowych, dostosowano toalety dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zamontowano tablice informacyjne.

4.3 Pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój - otwarcie punktów informacyjno-konsultacyjnych na terenie gmin

W analizowanym okresie Powiatowy Urząd Pracy zapewniał na terenie gmin Powiatu Bydgoskiego kompleksową obsługę wszystkich klientów PUP (dotyczyła zarówno osób bezrobotnych jak i przedsiębiorców).

Punkty obsługiwane przez Pracowników PUP funkcjonują w każdej z sześciu gmin Powiatu: Nowej Wsi Wielkiej, Sicienka, Osielska, Dąbrowy Chełmińskiej, Dobrcza oraz Białych Błot (w tym w Łochowie). Dyżury odbywały się 2 lub 3 razy w każdym miesiącu, w zależności od liczby zarejestrowanych klientów. W punktach świadczone osobom bezrobotnym przede wszystkim usługi z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej. Przedsiębiorcy mogli zasięgnąć informacji na temat aktualnej oferty usługowej urzędu pracy. Wraz z pracownikami PUP raz w miesiącu dyżurował pracownik Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Bydgoszczy oraz koordynatorzy projektów realizowanych przez inne jednostki w ramach PO KL, celem rozpowszechniania informacji o usługach i projektach unijnych skierowanych do osób bez pracy.

Na terenie dwóch gmin - Solca Kujawskiego i Koronowa - kompleksowa obsługa przedsiębiorców oraz osób bezrobotnych przez wszystkie dni robocze zapewniona jest poprzez działające w tych gminach Filie Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

Miejsce obsługi osób niepełnosprawnych jest indywidualnym wyborem każdej z osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy, zatem jako mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego mają prawo wyboru obsługi w Powiatowym Urzędzie Pra-

cy w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej 147, Filiach PUP w Solcu Kujawskim lub w Koronowie, albo bezpośrednio w gminie.

W ramach prowadzonego pośrednictwa pracy podejmowane były następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W celu ułatwienia kontaktu z pracodawcami składającymi propozycje zatrudnienia, osobom zainteresowanym umożliwiono bezpłatny kontakt telefoniczny oraz bezpłatny dostęp do ofert pracy zamieszczanych w lokalnej prasie i portalach internetowych (a także zakładanie skrzynek e-mailowych).
2. PUP w Bydgoszczy świadczył bezpłatne usługi pośrednictwa pracy za granicą przy zastosowaniu usług EURES dla wszystkich klientów urzędu, w tym dla osób niepełnosprawnych.

4.4 Możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2013 przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach PO KL, czy przeprowadzonego badania ankietowego pracodawców z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy - także osób niepełnosprawnych. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: www.pup.bydgoszcz.pl.

A) Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego zrealizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z powiatowymi urzędami pracy w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” 6.1.1. PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w okresie od kwietnia do czerwca 2013 roku zrealizował badanie ankietowe wśród 529 pracodawców z Bydgoszczy oraz Powiatu Bydgoskiego w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL.

Celem badania ankietowego pracodawców było przede wszystkim zdiagnozowanie planów zatrudnieniowych w województwie kujawsko-pomorskim w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym na rok 2013. Ponadto badanie miało za zadanie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. pracodawcom, instytucjom rynku pracy a przede wszystkim jednostkom edukacyjnym.

Z analizy wyników badania wynika, że:

- W badaniu wzięło udział 405 pracodawców z Bydgoszczy oraz 124 z Powiatu Bydgoskiego. W próbie przeważały firmy prywatne, stanowiły one 80,5%, natomiast przedsiębiorstwa należące do sektora publicznego - 19,5%. W badaniu udział wzięli przedstawiciele firm dużych (45,8%), średnich (29,1%) oraz małych (25,1%). Ponadto badane zakłady należały przede wszystkim do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe), G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz P (edukacja);
- Wysoki odsetek respondentów pozytywnie oceniał aktualną kondycję branży, w której działa (44,1%) oraz kondycję własnej firmy (61,7%). Roczna prognoza kształtowała się następująco: kondycja branży - „będzie bardzo dobra i dobra” (46,7% z ogółu przedsiębiorstw); kondycja firmy: „będzie lepsza niż obecna lub podobna do obecnej” (85,7% z ogółu przedsiębiorstw);
- Z ogółu firm biorących udział w badaniu 149, tj. 28,2% planowało wzrost zatrudnienia do końca 2013 roku. Pracodawcy zadeklarowali zatrudnienie ogółem 1.191 osób (35,7% z ogółu osób, które miały znaleźć zatrudnienie w firmach województwa kujawsko-pomorskiego) na 284 różnych stanowiskach. Poszukiwane były przede wszystkim osoby w zawodach: pracownicy przy pracach prostych, pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne, pracownicy ochrony fizycznej I stopnia, pracownicy ochrony fizycznej bez licencji, pozostali spawacze i pokrewni a także szwaczki;
- Z ogółu 1.191 planowanych do zatrudnienia osób 22,7% otrzymać miało propozycję zatrudnienia subsydiowanego (tj. refundowanego przez PUP Bydgoszcz). Dotyczyło to przede wszystkim takich zawodów jak: pracownik ochrony fizycznej I stopnia, pozostałych pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych i podobnych oraz pracownik obsługi monitoringu;
- Podczas poszukiwania pracowników badani pracodawcy zamierzali korzystać głównie z ofert złożonych samodzielnie przez kandydatów do pracy (29,1% wskazań), ogłoszeń w środkach masowego przekazu (20,5%) oraz z pośrednictwa znajomych i rodziny (19,5%);
- Redukcję zatrudnienia planowało 48 badanych firm, co stanowiło 9,1% próby badawczej. Ogółem pracodawcy planowali zwolnienie 403 osób (co stanowiło 34,5% wszystkich planowanych zwolnień w województwie kujawsko-pomorskim). Planowane zwolnienia dotyczyły głównie takich zawodów jak: technik administracji, aparatowy procesów chemicznych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.

B) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w I półroczu 2013 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy opracował w październiku 2013 roku część diagnostyczną raportu zawierającą ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za pierwsze półrocze 2013 roku. Podstawowym celem opracowania rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych była bieżąca koordynacja szkoleń dla bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami lokalnego rynku pracy. Monitoring miał zapewnić większą efektywność organizowanych szkoleń oraz usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Ranking był pomocny w ustaleniu działań zmierzających do ułatwienia bezrobotnym wejścia lub powrotu na rynek pracy a pracodawcom pozyskania pożądanym pracowników.

Wnioski z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w PUP Bydgoszcz w I półroczu 2013 roku są następujące:

- W okresie od 31.12.2012r. do 30.06.2013r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz wzrosła o 7,5% dla powiatu grodzkiego i spadła o 2,7% dla powiatu ziemskiego;
- Znaczącym problemem było zjawisko niedopasowania podaży do popytu na lokalnym rynku pracy. Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz to osoby z kwalifikacjami nieadekwatnymi do potrzeb lokalnego rynku pracy - dominują osoby posiadające zawody o charakterze nadwyżkowym;
- Do zawodów nadwyżkowych w Bydgoszczy w I półroczu 2013r. należały przede wszystkim takie zawody jak: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, pedagog, ekonomista, specjalista administracji publicznej, technik ekonomista, technik mechanik, technik budownictwa, asystent usług pocztowych, technik hotelarstwa, fryzjer, sprzedawca, kelner, robotnik gospodarczy, ogrodnik, malarz-tapeciarz, malarz budowlany, elektromonter instalacji elektrycznych, cukiernik, aparatowy procesów chemicznych, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz robotnik magazynowy;
- W Powiecie Bydgoskim w I półroczu 2013 wśród zawodów nadwyżkowych wystąpiły przede wszystkim takie profesje jak: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, specjalista administracji publicznej, pedagog, technik ekonomista, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, usług pocztowych, technik obsługi turystycznej, kucharz małej gastronomii, sprzedawca, kucharz, ogrodnik, obuwnik przemysłowy, krawiec, cukiernik, piekarz, rzeźnik-wędliniarz, mechanik samochodów osobowych, kierowca samochodu osobowego,

robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik magazynowy, a także pakowacz;

- Wśród zawodów deficytowych, tj. poszukiwanych na rynku pracy w Bydgoszczy w I połowie 2013 roku znaleźli się: graficy komputerowi multimediiów, doradcy finansowi, graficy komputerowi DTP, specjaliści zastosowań informatyki, programiści aplikacji, agenci ubezpieczeniowi, technicy informatycy, dietetycy, pracownicy ds. ubezpieczeń, sprzedawcy w branży mięsnej, doradcy klienta, pracownicy ochrony fizycznej I stopnia, spawacze metodą MAG, operatorzy obrabiarek sterowanych numerycznie, dyżurni ruchu kolejowego, sortowacze surowców wtórnych oraz ładowacze;
- Według danych za I połowę 2013 roku w Powiecie Bydgoskim do zawodów deficytowych należeli: pracownik działu logistyki, agent ubezpieczeniowy, kontroler jakości wyrobów elektrycznych, recepcjonista, sprzedawca w branży mięsnej, sprzedawca w stacji paliw, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, cieśla, spawacz metodą MAG, szlifierz metali, monter konstrukcji stalowych, elektryk, malarz lakiernik wyrobów metalowych, brukarz, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, a także pokojowa.

C) Ewaluacja projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2013 roku

PUP Bydgoszcz przeprowadził badanie wśród beneficjentów projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL, którzy zakończyli udział w projekcie w 2013 roku. W próbie badawczej znalazło się 1.217 osób bezrobotnych (co stanowiło 71,3% ogółu uczestników projektu w 2013 roku). Wszyscy ankietowani wzięli udział w spotkaniu z doradcą zawodowym, w czasie którego opracowano Indywidualny Plan Działania. Ponowna wizyta u doradcy odbyła się na zakończenie udziału w projekcie w celu podsumowania programu.

Analiza wyników badania pozwala na stwierdzenie, że:

- głównym źródłem informacji o projekcie byli pracownicy PUP Bydgoszcz (wskazanie 63,1% respondentów) a także Internet (24,7%);
- 98,1% respondentów było zadowolonych z uczestnictwa w projekcie „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL. Jedynie 1,2% ankietowanych osób bezrobotnych było przeciwnego zdania natomiast 0,7% nie udzieliło odpowiedzi na pytanie;
- dzięki uczestnictwu w projekcie osoby bezrobotne przede wszystkim zdobyły nowe umiejętności (wskazanie 85,0% respondentów), poszerzyły swoją wiedzę (77,1%) oraz zdobyły doświadczenie zawodowe (59,7%);
- spotkanie z doradcą zawodowym w trakcie opracowywania IPD spełniło oczekiwania 72,6% respondentów. Ponadto uczestnicy pozytywnie ocenili materiały promocyjne

realizowanego przez PUP Bydgoszcz projektu - 59,2% twierdziło, że zawierały one wszystkie potrzebne informacje, natomiast 55,6% potwierdziło ich dostępność dla uczestników.

- po zakończeniu udziału w projekcie większość biorących udział w badaniu uczestników, tj. 90,5% zamierzało podjąć zatrudnienie, w tym 10,3% było zainteresowanych pracą za granicą. 15,7% ankietowanych deklarowało, natomiast chęć otwarcia własnej działalności gospodarczej.

Ponadto trwają prace nad analizą danych pozyskanych w trakcie badania pracodawców współpracujących z PUP Bydgoszcz w ramach organizacji miejsc stażowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w związku z realizacją projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3 PO KL.

D) Badanie zainteresowania nowozarejestrowanych osób bezrobotnych ofertą usługową Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy w 2013 roku

W celu zapoznania się z potrzebami osób bezrobotnych nowozarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w okresie 2013 roku zrealizowane zostało badanie. Umożliwiło ono sprawdzenie zainteresowania osób bezrobotnych aktywną pomocą urzędu pracy w nabyciu kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniu zawodowym, zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażu, znalezieniu pracy lub otwarciu własnej działalności gospodarczej. W próbie badawczej znalazło się 419 osób bezrobotnych nowozarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w okresie 2013 roku.

Analizując wyniki przeprowadzonego badania można stwierdzić, że noworejestrujące się w PUP Bydgoszcz osoby bezrobotne zainteresowane były głównie pomocą Urzędu w:

- znalezieniu zatrudnienia (86,2% respondentów) przede wszystkim na stanowisku pracownika administracyjno-biurowego (wskazanie 17,2% poszukujących pracy), sprzedawcy (14,4%), kierowcy (11,6%), pracownika produkcji (10,5%) oraz magazyniera (7,2%);
- odbyciu stażu (25,8% respondentów);
- podjęciu własnej działalności gospodarczej z wykorzystaniem jednorazowej dotacji w wysokości do 20 tys. zł.(11,9% respondentów);
- odbyciu szkolenia zawodowego (85,0% respondentów) przede wszystkim z zakresu: obsługi wózków widłowych (wskazanie 21,1% chcących wziąć udział w szkoleniu), spawania (9,3%), księgowości (9,0%), kadr i płac (7,0%), obsługi komputera (7,0%) oraz obsługi kas fiskalnych (6,2%).

E) Badanie wśród pracowników objętych zwolnieniami grupowymi w 2013 roku

W okresie 2013 roku 17 zakładów pracy zgłosiło do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zamiar przeprowadzenia zwolnienia grupowego 904 pracowników (w tym 1 zakład z terenu powiatu ziemskiego zawiadamiający o zamiarze zwolnienia 22 osób). W analizowanym okresie PUP Bydgoszcz zorganizował spotkania informacyjne w siedzibach trzech zakładów pracy, które zamierzały przeprowadzić zwolnienia grupowe. Łącznie wzięło w nich udział 410 osób, w tym 167 kobiet.

Zorganizowane wizyty służyły zapoznaniu zwalnianych pracowników z ofertą usługową Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Uczestnikom spotkania przedstawiona została aktualna sytuacja lokalnego rynku pracy oraz usługi i instrumenty ułatwiające powrót do aktywnego życia zawodowego. Pracownicy poznali zasady rejestracji w PUP Bydgoszcz oraz procedury przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, emerytury czy też świadczenia przedemerytalnego. Doradcy zawodowi prowadzili również konsultacje indywidualne ze zwalnianymi pracownikami odpowiadając na zadawane przez nich pytania, wyrażane wątpliwości.

W trakcie spotkań w zakładach pracy przeprowadzających zwolnienia grupowe urzędnicy PUP Bydgoszcz wręczyli zwalnianym pracownikom kwestionariusze ankiety w celu zdobycia informacji na temat ich zainteresowania oferowaną przez urząd pomocą z zakresu przekwalifikowania, znalezienia pracy czy otwarcia własnej działalności gospodarczej. W badaniu wzięły udział 94 osoby, czyli 22,9% uczestników spotkań informacyjnych zorganizowanych przez PUP Bydgoszcz.

Analizując wyniki badania można stwierdzić, że:

- Zdecydowana większość ankietowanych (tj. 97,9%) zainteresowana była pomocą PUP Bydgoszcz w przekwalifikowaniu, znalezieniu pracy, bądź otwarciu własnej działalności gospodarczej;
- 81,9% badanych osób zadeklarowało chęć udziału w szkoleniu zawodowym, przede wszystkim z zakresu: magazynowania (w tym z obsługą wózków widłowych), obsługi obrabiarek CNC, obsługi wózków podnośnikowych, nauki języka niemieckiego, księgowości (w tym księgowość komputerowa, rachunkowość), obsługi koparkoładowarki, obsługi programu AutoCAD oraz grafiki komputerowej;
- Niespełna połowa badanych osób (tj. 42,6%) zamierzała otworzyć własną działalność gospodarczą wykorzystując jednorazową dotację w wysokości do 20 tys. zł;
- Jedynie 12,8% ankietowanych osób zainteresowanych było odbyciem stażu;
- Zdecydowanej większości respondentów zależało na podjęciu nowej pracy (95,7% respondentów). Zainteresowani byli przede wszystkim zatrudnieniem na stanowisku: magazyniera (w tym magazyniera z obsługą wózków podnośnikowych), kierowcy, pracownika administracyjno-biurowego oraz aparaturowego;

- 46,7% badanych osób preferowało podjęcie zatrudnienia w miejscu zamieszkania. 36,7% dopuszczało możliwość pracy poza miejscem zamieszkania, jednak na terenie województwa kujawska-pomorskiego, 18,9%, gotowych było podjąć pracę na terenie kraju, a 31,1% za granicą;
- 92,6% ankietowanych przyznało, że posiada udokumentowany staż pracy uprawniający do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych;
- Osobom biorącym udział w badaniu przedstawiono możliwość rejestracji w PUP Bydgoszcz w okresie wypowiedzenia stosunku pracy (jako osoba poszukująca pracy w celu skorzystania z oferowanej pomocy) - zainteresowanie wykazało 85,1% respondentów.

Ponadto PUP na bieżąco dokonuje aktualizacji bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową, na podstawie danych przekazywanych przez te jednostki. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teleadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

Przedstawiciel PUP bierze udział w pracach powołanego przez Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy zespołu akredytacyjnego ds. przeprowadzania oceny działalności placówki, ośrodka lub działalności oświatowej. W 2013 roku odbyło się 5 takich spotkań.

Tabela nr 1. STOPA BEZROBOCIA

Okres	Polska (%)	Województwo (%)	Powiat Bydgoski (%)
grudzień 2012	13,4	18,1	13,4
styczeń 2013	14,2	19,0	14,1
luty 2013	14,4	19,3	14,1
marzec 2013	14,3	19,0	14,3
kwiecień 2013	14,0	18,6	14,0
maj 2013	13,6	18,2	13,7
czerwiec 2013	13,2	17,7	13,1
lipiec 2013	13,1	17,5	13,1
sierpień 2013	13,0	17,4	13,1
wrzesień 2013	13,0	17,5	13,1
październik 2013	13,0	17,4	13,0
listopad 2013	13,2	17,8	13,3
grudzień 2013	13,4	18,1	13,9
styczeń 2014	14,0	18,8	14,4
luty 2014	13,9	18,8	14,3
marzec 2014	13,5	18,2	13,7

Tabela nr 2. ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE
XII.2012r. - III.2014r. W POWIECIE BYDGOSKIM

miesiąc	liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Powiat Bydgoski	zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca
grudzień 2012	19.160	5.243	
styczeń 2013	20.311	5.570	+327
luty 2013	20.914	5.571	+1
marzec 2013	20.969	5.644	+73
kwiecień 2013	20.940	5.537	-107
maj 2013	20.665	5.366	-171
czerwiec 2013	20.066	5.099	-267
lipiec 2013	20.010	5.104	+5
sierpień 2013	19.739	5.106	+2
wrzesień 2013	19.691	5.137	+28
październik 2013	19.351	5.099	-35
listopad 2013	19.370	5.214	+115
grudzień 2013	19.693	5.460	+246
styczeń 2014	20.611	5.716	+256
luty 2014	20.662	5.682	-34
marzec 2014	20.043	5.407	-275
kwiecień 2014	19.199	5.185	-222

**Tabela nr 3. NAPŁYW I ODPŁYW Z BEZROBOCIA W POWIECIE BYDGOSKIM
W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2013 ROKU**

	Liczba osób bezrobotnych z Powiatu	Napływ	Odpływ	
			Ogółem	Z tytułu podjęcia pracy
grudzień 2012	5.243			
styczeń 2013	5.570	813	5.570	813
luty 2013	5.571	635	5.571	635
marzec 2013	5.644	646	5.644	646
kwiecień 2013	5.537	618	5.537	618
maj 2013	5.366	560	5.366	560
czerwiec 2013	5.099	548	5.099	548
lipiec 2013	5.104	670	5.104	670
sierpień 2013	5.106	564	5.106	564
wrzesień 2013	5.137	714	5.137	714
październik 2013	5.099	687	5.099	687
listopad 2013	5.214	681	5.214	681
grudzień 2013	5.460	721	5.460	721
grudzień 2013	5.460	7.857	5.460	7.857
Różnica 31.12.2013r. - 31.12.2012r. = + 217 osób, tj. + 4,1%				

Tabela nr 4. LICZBA BEZROBOTNYCH W POWIECIE BYDGOSKIM WG PŁCI (XII.12r. - III.14r.)

Miesiące	PUP ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Powiat Bydgoski	
				Mężczyźni	Kobiety
grudzień 2012	19.160	9.120	10.040	2.429	2.814
styczeń 2013	20.311	9.979	10.332	2.653	2.917
luty 2013	20.914	10.415	10.499	2.717	2.854
marzec 2013	20.969	10.483	10.486	2.768	2.876
kwiecień 2013	20.940	10.469	10.471	2.685	2.852
maj 2013	20.665	10.341	10.324	2.591	2.775
czerwiec 2013	20.066	9.968	10.098	2.437	2.662
lipiec 2013	20.010	9.751	10.259	2.378	2.726
sierpień 2013	19.739	9.467	10.272	2.345	2.761
wrzesień 2013	19.691	9.423	10.268	2.373	2.761
październik 2013	19.351	9.275	10.076	2.341	2.758
listopad 2013	19.370	9.320	10.050	2.424	2.790
grudzień 2013	19.693	9.472	10.221	2.537	2.923
styczeń 2014	20.611	10.080	10.531	2.712	3.004
luty 2014	20.662	10.133	10.529	2.693	2.989
marzec 2014	20.043	9.854	10.189	2.572	2.835
kwiecień 2014	19.299	9.446	9.853	2.429	2.756

**Tabela nr 5. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W OKRESIE XII.2012r. - III.2014r.**

miesiąc	Bezrobotni w PUP ogółem	Z prawem do zasiłku	Powiat Bydgoski		
			ogółem	z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
grudzień 2012	19.160	3.350	5.243	839	4.404
styczeń 2013	20.311	3.691	5.570	911	4.659
luty 2013	20.914	3.863	5.571	937	4.634
marzec 2013	20.969	3.909	5.644	926	4.718
kwiecień 2013	20.940	4.133	5.537	939	4.598
maj 2013	20.665	3.970	5.366	870	4.496
czerwiec 2013	20.066	3.833	5.099	840	4.259
lipiec 2013	20.010	3.597	5.104	769	4.335
sierpień 2013	19.739	3.452	5.106	738	4.368
wrzesień 2013	19.691	3.249	5.134	731	4.403
październik 2013	19.35	3.079	5.099	738	4.361
listopad 2013	19.370	3.063	5.214	768	4.446
grudzień 2013	19.693	3.076	5.460	791	4.669
styczeń 2014	20.611	3.164	5.716	812	4.904
luty 2014	20.662	3.174	5.682	819	4.863
marzec 2014	20.043	3.046	5.407	780	4.627
kwiecień 2014	19.299	2.884	5.185	353	4.832

**Tabela nr 6. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH - STAN NA 30.IV.2014r.**

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotni z prawem do zasiłku	
		liczba	%
POWIAT BYDGOSKI	5.185	721	13,9
Białe Błota	684	113	16,5
Dąbrowa Chełmińska	359	48	13,3
Dobrcz	527	76	14,4
Koronowo	1.744	167	9,6
Nowa Wieś Wielka	402	61	15,1
Osielsko	401	71	17,7
Sicienko	450	64	14,2
Solec Kujawski	618	121	19,6

Tabela nr 7. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
wiek w latach	31.XII.2012		31.XII.2013	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
18 do 24	1.183	22,6	1.096	20,1
25 do 34	1.457	27,8	1.505	27,6
35 do 44	1.025	19,6	1.087	19,9
45 do 54	959	18,2	1.072	19,6
55 do 59	504	9,6	558	10,2
60 i powyżej	115	2,2	142	2,6

Tabela nr 8. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
staż pracy w latach	31.XII.2012		31.XII.2013	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
bez stażu	757	14,4	798	14,6
do 1 roku	765	14,6	755	13,8
1-5	1.275	24,3	1.297	23,8
5-10	764	14,6	794	14,6
10-20	840	16,0	944	17,3
20-30	596	11,4	597	10,9
30 i więcej	246	4,7	275	5,0

Tabela nr 9. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
wykształcenie	31.XII.2012		31.XII.2013	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
wyższe	454	8,7	483	8,8
policealne i średnie zawodowe	934	17,8	963	17,6
średnie ogólnokształcące	387	7,4	435	8,0
zasadnicze zawodowe	1.731	33,0	1.741	31,9
gimnazjalne i niepełne	1.737	33,1	1.838	33,7

Tabela nr 10. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
czas pozostawania bez pracy w m-cach	31.XII.2012		31.XII.2013	
	liczba osób	udział w %	Liczba osób	udział w %
do 1	541	10,3	544	10,0
1 - 3	1.134	21,6	1.160	21,2
3 - 6	918	17,5	988	18,1
6 - 12	975	18,6	974	17,8
12 - 24	873	16,7	900	16,5
pow. 24	802	15,3	894	16,4

Wyszczególnienie		MAJ 2014	
Minimalne miesięczne wynagrodzenie	1 680 zł 00 gr	Wynagrodzenie pracownika w I roku pracy nie mniej niż 1 344,00 zł	
Przeciętne wynagrodzenie za kwartał	za IV kwartał 2013r.	3 823 zł 32 gr	
ZASIŁKI - przez okres pierwszych trzech miesięcy	brutto	netto z ubezpiecz. zdrowotnym	
- staż pracy do 5 lat - 80%	658zł 90gr	578zł 60gr	
- staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	823zł 60gr	711zł 48gr	
- staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	988zł 40gr	844zł 44gr	
- od czwartego miesiąca	brutto	netto z ubezpiecz. zdrowotnym	
- staż pracy do 5 lat - 80%	517zł 40gr	463zł 83gr	
- staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	646zł 70gr	568zł 50gr	
- staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	776zł 10gr	673zł 25gr	
	brutto	netto z ubezpiecz. zdrowotnym	
STYPENDIUM - 120% kwoty zasiłku z tytułu, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia (liczba godzin nie mniej niż 150)	988zł 40gr	844zł 44gr	
STYPENDIUM Z TYTUŁU DALSZEJ NAUKI - 100% kwoty zasiłku	823zł 60gr	711zł 48gr	
	brutto	netto	
STYPENDIUM SZKOLENIOWE - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu od ostatniego dnia miesiąca, w którym bezrobotny podjął pracę w trakcie szkolenia	164zł 80gr	164zł 80gr	
STYPENDIUM Z TYTUŁU DALSZEJ NAUKI - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu od ostatniego dnia miesiąca, w którym bezrobotny podjął zatrudnienie w trakcie nauki	164zł 80gr	164zł 80gr	
STYPENDIUM Z TYTUŁU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH - 20% kwoty zasiłku	164zł 80gr	164zł 80gr	
DODATEK AKTYWIZACYJNY - do 50% kwoty zasiłku - dla osób zarejestrowanych po 01.01.2010r.	411zł 80gr	383zł 80gr	
Obowiązujące progi			
1. Osoba bezrobotna może osiągać przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	do 840 zł 00 gr		
2. kryterium dochodowe wg przepisów o pomocy społecznej	dla osoby samotnie gospodarującej	dla osoby w rodzinie	
	542 zł 00 gr	456 zł 00 gr	
4. jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	około 20 000 zł		